

**SEYF-İ SARAYİNİN GÜLİSTAN TERCÜMESİNDE AYNI
İSİM UNSURLARININ KİL- VE ET- YARDIMCI
FİİLLERİYLE KULLANIMINDAN OLUŞAN EŞ DEĞER
BİRLEŞİK FİİLLER VE OĞUZCA ETKİSİ**

*Mustafa YILDIZ**

ÖZET

Memluk Kıpçakçası, Mısır'da Kıpçak Türkleri tarafından kullanılmış olan yazı dilinin adıdır. Aşağı yukarı XIII. yüzyılın ortalarından XV. yüzyılın sonuna kadar kullanılmış olan bu yazı dili ile pek çok eser kaleme alınmıştır. Söz konusu Türkçe ile yazılmış olan eserlerin dilinde tartışılan konulardan biri Oğuz Türkçesi tesiridir. Bu sahadaki eserlerin dili XV. yüzyılın sonlarına doğru yerini bütünüyle Oğuz Türkçesine bırakmıştır.

Bu yazıda Memluk sahasının temel eserlerinden birisi olan Gülistan Tercümesinin dilinde *kil-* ve *et-* yardımcı fiillerinin aynı isim unsurlarıyla oluşturduğu 44 tane eş değer birleşik fiil yapısı üzerinde durduk.

Anahtar Kelimeler: Oğuz Türkçesi, Memluk Kıpçakçası, birleşik fiil, Gülistan Tercümesi

**THE INFLUENCE OF OGHUZ TURKISH AND USING OF
SYNONYM COMPOUND VERB THAT WAS
CONSTRUCTED AUXILIARY VERBS *KİL-* AND *ET-* ON
THE SAYF-I SARAYI'S GULISTAN BI'T-TURKI**

ABSTRACT

Mamluk Kipchak is name of written language which have been used by Kipchak Turks of in Egypt. Many works have been written this written language with which roughly have been used from in the middle of XIII. century towards at the end of XV. century. One of the argued subject is Oghuz Turkish influence in the works have been written in Mamluk Kipchak. The language of

* Yrd. Doç. Dr., Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi
mustafayildiz@selcuk.edu.tr

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 5/1 Winter 2010*

works in this area was replaced with Oghuz Turkish towards the end of the XV. Century.

In this article, dealt with 44 synonym verb structure which was formed with same nouns element and *kıl-/et-* auxiliary verbs on the *Gülistan bi't-Turki* which is one of the major works of the Mamluk Area.

Key Words: Oghuz Turkish, Mamluk Kipchak, compound verb, *Gülistan bi't-Turki*

Giriş:

Eski Türkçe döneminden sonra Batı grubu Türk yazı dilinin seyri iki ana yönde olmuştur. Biri güney, diğeri kuzey yönde gelişme gösteren iki ana koldan güneyde olanı Oğuzca, kuzeyde olanı ise Kıpçakça olarak adlandırılmıştır. Asıl muhiti, gelişme sahası Karadeniz'in kuzeyi olan ve tarihte de Deşt-i Kıpçak diye bilinen coğrafyada pek varlık gösteremeyen Kıpçak Türkçesi, varlığını ve gelişimini Mısır'da devam ettirmiş ve bu sahada söz konusu Türk yazı dili ile pek çok eser kaleme alınmıştır.

Yaklaşık olarak XIII. yüzyılın ortalarından XV. yüzyılın sonuna kadar devam eden bu dönemde yazılmış olan eserlerin dil özellikleriyle ilgili olarak tartışılan önemli noktalardan biri ise Oğuzcalaşma (Türkmenceleşme) meselesi olmuştur. XIII. yüzyılın ortalarında Memluk sahasında yazı dili olarak varlığını sürdüren Kıpçak Türkçesi XV. yüzyılın sonuna gelindiğinde Sultan Kayıtbay, Muhammet b. Kayıtbay ve Kansu Gavri gibi müelliflerin eserlerinde yerini tamamen Oğuz Türkçesine terk etmek zorunda kalmıştır (Eckmann 1964, 36).

Bu sahada yazılmış olan eserlerin hepsinde Oğuzcalaşmanın derecesi aynı olmamıştır. Bu noktadan hareketle bugüne kadar Memluk Kıpçakçası ile yazılmış eserlerle ilgili olarak çeşitli sınıflandırmalar yapılmıştır.

Janos Eckmann, söz konusu döneme ait eserleri dil özelliklerine göre; *Asıl Memluk Kıpçakçası ve Karışık Oğuz-Kıpçakça ile yazılmış olanlar* diye iki gruba ayırır. Eckmann, ilk gruptaki eserlerin dilinin Harezmi-Altın Ordu yazı diline çok yakın olduğunu belirtir. İkinci gruba aldığı eserlerin dilini ise Oğuz veya Kıpçak özelliklerini yansıtmaya derecesine göre; a) *Kıpçak öğelerinin daha çok olduğu grup* b) *Oğuzca, yani Anadolu Türkçesi öğelerinin daha çok olduğu grup* olarak iki alt başlıkta toplar (Eckmann 1964, 36).

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 5/1 Winter 2010*

T. Halasi Kun'a göre bu dönem eserleri dil özellikleri bakımından *Asıl Kıpçakça eserler*, *Oğuzca (Türkmençe) eserler*, *Karışık eserler* olmak üzere üç grupta değerlendirilmiştir. Karamanlıoğlu bu tasnifin genel bir kabul gördüğünü belirtmiştir. (Karamanlıoğlu 1989, XVI).

Söz konusu sınıflandırmalarda dil özellikleri bakımından *Asıl Kıpçakça* eserler arasında gösterilen Seyf-i Sarayî'nin Gülistan tercümesi dönemin önemli eserlerinden birisidir. Eser, bugüne kadar çok araştırmacının ilgisini çekmiştir¹. Eckmann ve Abdülkadir İnan eserin dilinin asıl Kıpçakça olduğunu belirtir. Eckmann, söz konusu eseri asıl Kıpçak dilini temsil eden dört eserden biri olarak görürken (Eckmann 1964, 36), İnan da *XIII.-XV. yüzyıllarda Mısır'da Oğuz-Türkmen ve Kıpçak lehçeleri ve "Halis Türkçe"* adlı makalesinde eserin dilinin *bozkır Kıpçakçasını* yani Codex Cumanicus'un dilini andırdığını söyler (İnan 1953, 53-71).

Eser üzerinde inceleme yapmış olan bir başka isim ise Emir Necip'tir. Emir Necip, tercümede geçen *çok*, *yoğurt*, *yuva*, *akıt-*, *kizli*, *kiçi*, *körklü*, *kayur-*, *kulavuz*, *konukla-*, *kırnak*, *karınça*, *şiş*, *şişle-* vb. kelimelerin Oğuzca olduğunu ve bu kelimelerin Kıpçakların diline Mısır'a gelmeden önce geçmiş olduğunu belirterek eserin dili için Karahanî edebî ananelerinden güçlü bir şekilde etkilenmiş Kıpçak-Oğuz adlandırmasının doğru olacağını ifade eder (Necip 1975, 97).

Gülistan Tercümesi ile ilgili müstakil bir çalışma yapmış olan Ali Fehmi Karamanlıoğlu ise, eserde Türkmençe *bul-* fiilinin yerine aynı anlamda Kıpçakça *tap-* fiilinin kullanıldığını ve eserin kelime hazinesinin Türkçe kelimeler bakımından Codex Cumanicus'a çok yakın olduğunu belirterek eserin dilinin *Asıl Kıpçakça* olduğunu söyler (Karamanlıoğlu 1989, XVI).

Gülistan Tercümesi'ndeki Oğuzca unsurlar üzerine son çalışmalardan biri de Can Özgür'ün "*Kıpçakça Yazılmış Eserlerde Türkmençe (Oğuzca) Unsurlar*" adlı makalesidir. Bu makalede *Gülistan Tercümesi* ile *Münyetü'l-Guzat* adlı eserdeki Oğuzca

¹Bodrogligeti A. , Gloses on Sayf-i Sarayî's Gülistan bi-t-türki, Acta Orient, Hung. XIV, Budapest 1962, s. 207-218; A Fourteenth Century Turkic Translation of Sadi's Gülistan (Sayf-i Sarayî's Gülistan bi-t-türki), Akademiai Kiado, Budapest 1969, 459 s.; Eckmann, Janos, The Mamluk-Kipchak Literature, Centra Asiatic journal, VIII, 1963, s. 304-319; Karamanlıoğlu, A. Fehmi, Seyf-i Sarayî'nin Gülistan Tercümesi'nin dil hususiyetleri, Türkiyat Mecmuası, XV, 1968, s. 75-126.; Seyf-i Sarayî'nin Gülistan Tercümesi'nin yayımı üzerine, Türkiyat Mecmuası, XVII, 1972, s. 251-261.; Sertkaya, Osman F., Saraylı Seyf'in Kıpçakça Gülistan Tercümesindeki bir ibare üzerine, Türk Kültürü Araştırmaları, XVI/1-2, 1977-1978, s. 225-229.; Nadjip, Emir N., Yeşce raz o Gülistane Seyfa Sarai, Sovyetskaya Türkologiya, 1981/2, s. 75-80.; Caferoğlu, Ahmet, Türk Dili Tarihi II, İstanbul 1964.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 5/1 Winter 2010*

unsurlar ses, şekil ve kelime bilgisi temelinde ele alınmıştır. Kelime bilgisi başlığı altında “*bu iki eserde bulunan fakat Kuzey Türkçesi ile yazılmış eserlerde ve sözlüklerde genel olarak az kullanılan veya bulunmayan, buna karşılık Batı Türkçesi (Oğuzca) ile yazılmış eserlerde yoğun olarak bulunan ve bu şivenin özelliklerini yansıtan kelimelerin yalın ve yapım eki almış şekilleri alfabetik olarak gösterilmiştir.*” denilerek Gülistan Tercümesi’ndeki Oğuzca kelimeler başlığı altında şu kelimeler sıralanmıştır: “*agaç, alın, batır-, çek-, çok, di-, dingle- dört, dudak, dur-, evlen-, iste- inçi, kanı, kardaş, karış-, kayur-, kemi, kendü, kes-, otur-, sag, sarı, sev-, sevün-, songra, su, togrı, tuy-, yak-, yan-, yap-, yaz-, yeng-*”. Söz konusu kelimelerden *sag* ve *yaz-* kelimeleri Divanda Kaşgarlı tarafından da Oğuzca kaydedilmiş kelimelerdendir. Bu kelimelerin yanında Kaşgarlı’nın Divanü Lügati’t-Türk’te sadece Oğuzca kaydı düşmüş olduğu 185 kelimedenden 33 tanesinin daha bu eserde geçtiğini tespit ettik. Bu kelimeler ise şunlardır: *ak, ak sakallı, alma* “elma”, *andan* “ondan”, *añla-*, *ayt-* “söylemek, demek”, *buyur-*, *çağ-* “ihbar etmek, ifşa etmek”, *çanak, dağı, eyle* “öyle”, *ilik* “ilik”, *it-* “etmek, yapmak”, *kıytar-* “çevirmek, geri döndürmek”, *keltür-*, *koñşı, konuqla-* “misafir etmek, ağırlamak”, *küt-* “gütmek”, *savaş, sınık, soğ-, sor-* “sormak”, *sökel, tavar* “hayvan, davar”, *degül, tereñ* “derin”, *teve, tön-, uç* “uç”, *utan-, yağ, yüzerlik* “üzerlik, tütsü olarak yakılan bitki”.

Bu çalışmaya konu olan *it-* “etmek, yapmak” yardımcı fiili de yukarıda vermiş olduğumuz kelimelerden birisidir. Ancak bu yardımcı fiille kurulmuş olan birleşik fiillerin de ayrıca Oğuz Türkçesi söz varlığı içinde sayılabileceğini düşünüyoruz. Bu çalışmayla *it-* yardımcı fiili temelinde daha da özele inerek birleşik fiil yapıları üzerinden Gülistan Tercümesi’ndeki Oğuz Türkçesi tesirine dikkati çekmek istiyoruz.

Yöntem:

Gürer Gülsevin, *Kutadgu Bilig’in Dilinde Lehçelerin Özellikleri: ‘denk çiftler’* adlı makalesinde hem şekil bilgisi hem de kelime bilgisi bakımından farklı lehçelerde kullanım alanı bulmuş olan ve bu anlamda söz konusu lehçelere hasredilen ek ve kelimelerin karşılaştırmasını Kutadgu Bilig’in dili üzerinde ele almıştır. Biz de bu çalışmada Gülsevin’in yöntemini benimseyerek Gülistan Tercümesi’ndeki Oğuz Türkçesi tesirini *kıl-* ve *et-* yardımcı fiillerinin aynı isim unsurlarıyla oluşturduğu eş değer birleşik fiil yapıları temelinde inceledik. Bu iki fiili seçmemizde Oğuz Türkçesi ile ilgili ilk bilgileri edindiğimiz Kaşgarlı Mahmut’un eserinde geçen şu ifadeler belirleyici olmuştur: “*tengri mening ışım etti (tanrı benim işimi iyiliğe koydu), ol yükünç etti (o, namaz kıldı)*”. Oğuzca. Oğuzlar

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 5/1 Winter 2010*

bir şey yaptıkları zaman “étti” sözünü kullanırlar, öbür Türkler “kıldı” derler.” (Atalay 2006, 171).

Gülistan Tercümesi’nde bu iki fiilin aynı isim unsurlarıyla birleşmesinden meydana gelmiş olan 44 tane eş değer birleşik fiil yapısı tespit ettik. Söz konusu birleşik fiil yapılarının yerlerini Ali Fehmi Karamanlıoğlu’nun çalışmasındaki dizini esas alarak gösterdik. Çalışmamızda önce *kıl-* sonra ise *et-* fiili ile kurulmuş eş değer birleşik fiil yapılarını alfabetik sıraya göre verdik.

1. a) ***amel kıl-*** “amel etmek, iş işlemek”

manga kaçd itmesünler dip hükemā kavli bilen ***amel kıldım***
(36/1)

yazuk menden durur hükemā kavli bilen ***amel kılmadım***
(69/1)

dağı iygü ***amel kıl*** şekāvetni sa‘ādetke bedel kıl (101/12)

‘ömrüm bar bu naşihat bilen ***amel kılğaymen*** (103/10)

bu işden tevbe itkil ***kılıp eygü*** ***amel*** cennetke kitkil (277/2)

yıgdi dağı yimedi ikinci ol kim ‘ilm oқıdı dağı ***amel kılmadı*** (320/11)

‘ilm oқup her kim ***amel kıldı*** ise cennet içinde teferrücdür işi (351/1)

b) ***amel it-*** “amel etmek, iş işlemek”

selāmet küşesinde oturup hükemā kavli bilen ***amel ittim***
(285/6)

2. a) ***cevr kıl-*** “eziyet etmek”

‘ākil ebleh sökünçine қalmas ***cevr kılsa*** niçe kim ebleh anga könlün alur (215/9)

imdi bu kün sözüñ işitmes cin ***cevr*** niçe ‘āşıkıña ***kılğa sen***
(236/6)

bir melik oğlına ta‘lim birür idi hādsiz ***cevr ve hisābsız cefā kılp*** bir kün bu oğlan... (279/8)

ay hoca қuluña köp yigirme, çok ***cevr kılp*** vebāle kirme
(295/6)

cevr köp ***kılma*** қulğa ay hoca çünkim ol hükümüñe durur münkād (295/13)

b) ***cevr it-*** “eziyet etmek”

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 5/1 Winter 2010*

bir sulţān öz ra'yyeti mālma zulm ilin uzatıp *cevr ite başladı* (31/2)

kiliptür hoş anga *cevr itmek* ilge ilinde bir niçe kün (62/4)

bir özdenni öz ivinden atası *cevr itip* sürse ol özden kında kim..(195/7)

bu kün böyle manga *cevr itmes idiñ* (273/10)

amma yamanlarğa rahm kılmaq, eygülerge *cevr itmek* bolur (322/7)

3. a) *eser kıl-* “tesir etmek”

ilk idim bir ğor toprak veli gül birle boldum bir niçe yıl *eser kıldı* manga gülniñ cemāli (15/8)

ol faķirlar şuhbetiniñ bereketi anga *eser kıldı* (45/10)

nefesim otı yaş ağaçka *eser kılmas* hayfım kildi (109/3)

bu ma'niden anga *eser kıldı* eyle na'ra urdı kim (110/2)

ay şeyĥ hayvānka *eser kıldı* dağı sanga hiç *eser kılmadı* (128/10/11)

çün i'tidāl-i mizāc ni 'azimet *eser kılur* ni 'ilāc (265/6)

terbiyet *eser kılmadı* ayttı munı atasına (277/8)

cevher-i aşl ol durur kıabil kim anga terbiyet *eser kılgay* (277/11)

ma'rifet otı anıñ savuķ temürine *eser kılmas* (285/5)

niçe kim anlarnıñ ŧabi'atı munga *eser kılmasa* töhmetden ħāli degül (347/10)

b) *eser it-* “tesir etmek”

munı ayttı dağı revān kitti ol sözi cānıma *eser itti* (235/5)

4. a) *fāyide kıl-* “fayda etmek”

bir kim irseniñ bitişi yaman bolsa *fāyide kılmas* anga edeb kılgıçınıñ edebi (28/8)

ni kıadar kim luţf bilen aldap sözlediler *fāyide kılmadı* (34/2)

ĥocalar nevĥa ve zāri kılıp teñrini dağı nebini şefi' kitürdiler *fāyide kılmadı* (117/4)

ma'de çün toldı ve ĥāşıl boldı renc

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 5/1 Winter 2010*

- fāyide kılmaz* anga köp māl ü genc (169/9)
 eger birür bolsa *fāyide kılğay* yā kılmağay (171/3)
 çün sa'adet yoqtur irdem *fāyide kılmaz* anga (193/2)
 niçe kim miskinlik itip luḡ bilen sözledi *fāyide kılmadı*
 (199/4)
 şefkatı bar idi kördiler kim naşihat *fāyide kılmaz* (227/7)
 yüz köz öpüşmek ni *fāyide kılmur* ol dem (247/1)
 hocalar köp türlü tazarru' ve zārılıḡ ittiler *fāyide kılmadı*
 (247/11)
 tevbe sanga bu hālette *fāyide kılmaz* (260/3)
 nedāmet yiğeyseñ *fāyide kılmağay* naşihatimni kabūl
 itmeyin ḡavlūme i'tirāz kılıp ayttı (384/3)
 b) *fāyide it-* "fayda etmek"
 köp türlü dārūlar bilen devā kıldı *fāyide itmedi* (112/2)
 5. a) *fıkr kıl-* "düşünmek"
 laḡfe nüktesine *fıkr kılğıl* koyup lafzın anıñ ma'nisin alğıl
 (157/5)
 b) *fıkr it-* "düşünmek"
fıkr ittim anıñ cevrine şabr itmek hoşraḡ kilür (233/9)
 6. a) *ḡalāş kıl-* "kurtulmak, kurtarmak"
 bir ḡariḡa bilen bu yārānlarınıñ kifāyetin *ḡalāş kılsam* (57/1)
 dostları kilip *ḡalāş kılmaḡ* üçün sa'y ittiler (85/11)
 tamuḡ otından *ḡalāş kılip* cennetde ḡaḡ didārına müşāhade
 kılmāḡa sebep bolurlar (151/2)
 b) *ḡalāş it-* "kurtulmak, kurtarmak"
 meni ağır zencirden *ḡalāş itip* amlākimni özine ḡaş kıldı
 (55/5)
 kimeçi tüşüp birin *ḡalāş itkinçe* biri öldi (88/10)
 on altun birip fireñ zencirinden *ḡalāş itti* daḡı ḡalebke alıp
 kitti (135/13)
 yaşıl şaḡrāda ḡoynı bir müsülmān *ḡalāş itti* böri aḡzından
 (137/1)

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature
 and History of Turkish or Turkic
 Volume 5/1 Winter 2010

anı kim hak *halāş itse* belādan
 kiter ile (eyle?) alıp şayyād ağın (188/12)
 mālsız kişi ‘uryānnı örte bilmes yā bir esirmi *halāş ite almas*
 (305/4)

7. a) *hāşıl kııl-* “kazanmak, elde etmek”

ilge dūnyı terkin öğretken fağih ağçalar *hāşıl kıılıp* altun
 yıđar (149/4)

sa’y itti oğlan ‘ilm ve edebden hiç nime *hāşıl kııla bilmedi*
 (287/1)

b) *hāşıl it-* “kazanmak, elde etmek”

icāzetiñ bile safar kıılmak tilermen kim ilim irdemi bilen
 kifāyetim *hāşıl itmek* için (192/4)

yañı dostlar *hāşıl itmek* niçük kim ayturlar (193/6)

öz vatanından çıkıçak pişekār *hāşıl iter* kanda irişse direm
 (196/8)

rızık mađsūm ise anı sebebler bilen *hāşıl itmek* şart turur
 (197/8)

olturup bir yıl ol ‘aziz bilen *hāşıl itti* kerāmet ü ‘izzet
 (288/13)

nefsin öltürgen ir bolur gāzi ir iseñ *hāşıl it* anıñ bigin at
 (300/10)

‘aziz ‘ömrüñ harc itip tatlı cān bigin dost *hāşıl ittiñ* (340/12)

8. a) *hayf kııl-* “hayıflanmak”

bir iş-ni kim öfke bilen işlegey *kılıp hayf* soñra ilin tişlegey
 (258/13)

b) *hayf it-* “hayıflanmak”

yā emir benim bilen *hayf ittiñ* on altun birip ol yirden
 kiterdiñ (223/1)

9. a) *hayr kııl-* “hayır etmek, iyilik etmek”

alardan yir yüzinde kalmadı zerre nişān *hayr kııl* ay ni‘meti
 köp hoca sen andan burun kim (19/8)

b) *hayr it-* “hayır etmek, iyilik etmek”

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
 and History of Turkish or Turkic
 Volume 5/1 Winter 2010*

çün körücek şadmân bolur köñül *hayr itip bolğan* melikler nâmdâr kitti koyup her biri bir yâdgâr (12/9)

10. a) *ih̄tişâr kıl-* “yetinmek”

artuğrak sözlemege hâtırı ağrımāsın dip bu ikki beyt bile *ih̄tişâr kıldım* (55/12)

b) *ih̄tişâr it-* “yetinmek”

kâyilniñ ‘aczone haml itmesinler dip bu ikki beyt bilen *ih̄tisâr ittim* (173/8)

11. a) *ih̄tiyâr kıl-* “tercih etmek, seçmek”

karakulağka sordılar arsalan şuhbetin ni sebebden *ih̄tiyâr kıldıñ* (46/12)

semâ‘nı terk itip halvet ve ‘uzlet *ih̄tiyâr kılğul* (118/5)

ol hânkâh zâhidlerin terk itip *kıldıñ* faqihlar şuhbetini *ih̄tiyâr* (151/7)

ger kirip cennetke sen kılsañ qarâr özgelere *kılğay* tamuğnı *ih̄tiyâr* (239/11)

bu cehândan *kılmış* ol bir taş ivni *ih̄tiyâr* (246/8)

hevâ ve heves ferşin türüp mecâlis terkin urup halvetde ‘uzlet *ih̄tiyâr kılmaq kirek* (250/2)

fi‘l-cümle imkân-ı muvâfaqat bolmadı ise mufâraqat *ih̄tiyâr kıldular* (268/4)

bir ‘ârif kişi ayttı hatm itmekni atıñ üçün *ih̄tiyâr kıldı* (274/5)

kaçan kim bir işni kiçürmekde hâtırıñ mütereddid bolsa ol tarafnı *ih̄tiyâr kılğul* (325/12)

b) *ih̄tiyâr it-* “tercih etmek, seçmek”

ol târiğden biri terk-i şuhbet kılıp ‘uzlet *ih̄tiyâr ittim* (103/2)

sultân maḥmūd ḥorezm-şâh ḥıṭây meliki bilen maşlahat üçün şulḥ *ih̄tiyâr ittiler* (244/4)

12. a) *iltifât kıl-* “iltifat etmek”

ol bu sözni işitip melûl bolup anga *iltifat kılmadı* (75/3)

bir sultân kiçti başın köterip baqmadı dağı *iltifât kılmadı* (79/1)

Turkish Studies

ol vaktan biri kim kilip tururmen bir kişi manga *iltifāt kılmadı* (165/9)

b) *iltifāt it-* “iltifat etmek”

kaçan bir muhtaşar divān bolup ‘ammāl ulğaysa tekebbürden bilişlerge körüben *iltifāt itmes* (132/9)

iltifāt itmes körüp aç oturup şābir faķır ni‘meti köp hocaların balına ve yağına (164/10)

13. a) ***itāb kı-*** “azarlamak”

ol maħbüb oturup *itāb kıla başladı* (230/8)

bir müddetden soñra kildi oturup *itāb kıлмаğa başladı* (232/6)

b) *itāb it-* “azarlamak”

bir yire‘azm itip ‘alem kitti kiliben perdege *itāb itti* (153/10)

14. a) ***i timād kı-*** “güvenmek, itimat etmek”

bu mu‘allim ħilmine *i timād kılip* ‘ilmni terk ittiler (282/5)

b) *i timād it-* “güvenmek, itimat etmek

melikler dostluğına *i timād itse* bolmas (322/11)

15. a) ***i tirāz kı-*** “itiraz etmek”

bir müdde‘i bu beyt içinde *i tirāz kılip* ayttı (155/12)

naşihatimni kabül itmeyin kıavlüme *i tirāz kılip* ayttı (284/4)

b) *i tirāz it-* “itiraz etmek”

niçe yaħşı bilür bolsañ sözine *i tirāz itme* (334/3)

16. a) ***ittifāk kı-*** “anlaşmak, ittifak etmek”

faķirlarğa yoluqtum safarğa *ittifāk kılip* renc ve rāhetke şerik bolup idiler (101/1)

b) *ittifāk it-* “anlaşmak, ittifak etmek”

kaçan kim *ittifāk itip* yürise kıarıncalar soyar arslan terisin (203/4)

17. a) ***kabül kı-*** “kabul etmek”

ay edib-i ħarib sanga bir muvāfik naşihatim bar *kabül kılsañ* ħayr bolğay (10/11)

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 5/1 Winter 2010*

sultān ol vezir bilen köñül hoş itip anga vezāret birdi vezir
ķabūl ķılmadı (45/11)

ayttım sen benim naşihatimni **ķabūl ķılmadıñ** (55/6)

ol hālden gümān iltmeyin bu cemā‘at yoldaşlıķķa **ķabūl ķılıp
tururlar** (101/9)

zāhid **ķabūl ķılmadı** vezir ayttı (138/2)

hocalar bu sözni **ķabūl ķılıp** köçüp kittiler (205/12)

b) ķabūl it- “kabul etmek”

ol ‘azizniñ mübārek nefesin **ķabūl itip** ayttım (11/2)

bu ‘özrümni **ķabūl itkil** dimes men (99/3)

anlarģa yoldaş bolmaķ tiledim **ķabūl itmediler** (101/3)

naşihatimni **ķabūl itmeyin** ķavlüme i‘tirāz ķılıp ayttı (284/3)

18. a) **ķanā‘at ķıl-** “yetinmek, kanaat etmek”

bu ikki beyt bilen menden **ķanā‘at ķılıñ** (147/1)

b) ķāni‘ it- (ķanā‘at it- yerine) “yetinmek, kanaat etmek”

ay boğaz **ķāni‘ it** bir itmekke (90/11)

19. a) **ķışāş ķıl-** “kısas etmek, aynıyla mukabele etmek”

bu vezirni öltüreyim andan songra meni **ķışāş ķılıp** öltürgil
(68/9)

b) ķışāş it- “kısas etmek, aynıyla mukabele etmek”

hamr içip uruş itip ķişi öltürüp turur imdi **ķışāş itmege**
iltürler (176/6)

20. a) **ķurbān ķıl-** “kurban etmek; feda etmek”

bu hasta üçün ķur‘ān hatm itkeysen ya bedeli **ķurbān
ķılģaysen** (274/1)

b) ķurbān it- “kurban etmek; feda etmek

bir kün kırķ teve **ķurbān itip** ‘arab biglerin ķonuķladım
(175/3)

21. a) **ķüç ķıl-** “zulmetmek”

ol melik kim dāyim ilge ve ulusķa **ķüç ķılur** (33/6)

b) ķüç it- “zulmetmek”

dağı miskin ķişilerge **ķüç itme** (75/10)

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 5/1 Winter 2010*

22. a) **minnet kııl-** “minnet etmek”

bir öpüşke cān alıp **minnet kıılur** (257/6)

b) **minnet it-** “minnet etmek”

ya‘ni bağışlağıl dağı **minnet itmegil** anıng üçün kim fāyidesi sanga kıaytur (320/13)

23. a) **nisbet kııl-** “ölçmek, karşılaştırmak”

baṭālet yolın tutup ‘ālimlerni azğunluğka **nisbet kıılmağ**ol közsüzge oğşar (149/13)

b) **nisbet it-** “ölçmek, karşılaştırmak”

nisbet itme derdim özge derdine

tuz töker yārim cirāhat üstine (252/11)

ḥaṭāğa **nisbet itmes** kim işitse

sözi dāyim anıng kim rāst bolğay (348/7)

24. a) **pāre pāre kııl-** “yırtmak, parçalamak”

ol arsalan süngeleri imiş turup ol kişini **pāre pāre kııldı** (190/5)

b) **pāre pāre it-** “yırtmak, parçalamak

dağı tonını **pāre pāre itkeyler idi** (312/12)

25. a) **rağbet kııl-** “rağbet etmek”

hiç kim irse ‘ağd-i nikāhına **rağbet kıılmas idi** (157/12)

ol ay yüzlini öpmege miñ cān bilen **rağbet kıılur** (257/4)

b) **rağbet it-** “rağbet etmek”

bir kün melik ‘ābidni körmege **rağbet itti** kilip kördi (141/1)

26. a) **rağm kııl-** “acımak, merhamet etmek”

kendüne **rağm kıılmağan** dāyim

kurtula bilmes ol meşakḳatdan (183/5)

bir sāhip-devlet yolukup sanga **rağm kıılıp** sınığ könlüñni cebr kııldı (208/13)

anga **rağm kıılğan** kişiniñ işin (327/1)

yamanlarğa **rağm kıılmağ** eygülerge cevr itmek bolur (322/6)

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 5/1 Winter 2010*

b) *rahm it-* “acımak, merhamet etmek”

ol melik munuñ za‘if hâline ***rahm itip*** miñ altun himyân bilen tãkadadan taşkarı tutup ayttı (41/2)

bir vezir ili altındağı kavmğa ***rahm itip*** işlerin hayr öze tutar (85/9)

ol mürüvvetsiz kimeçi munga ***rahm itmeyin*** ayttı (199/7)

ol suñan oğlı ***rahm itip*** buyurdu (206/13)

rahm itti körüp meni anga ‘aşık u zâr (251/2)

düşmenni ‘âciz körüp ***rahm itmegil*** kim kaçan kâdir bolsa sanga ***rahm itmes*** (326/6/7)

27. a) ***rahmet kıl-*** “merhamet göstermek”

za‘if ra‘iyyetinge ***rahmet kılğıl*** kim kavî düşmenden zaħmet körmeysen (38/8)

men alarnıñ hâline ***rahmet kılurmen*** (312/13)

ilâhi yavuzlarğa ***rahmet kılğıl*** eygülerge rahmetiñ dâyim tiger (353/5)

b) *rahmet it-* “merhamet göstermek”

meni bu hâlette körüp ***rahmet itti*** (135/12)

28. a) ***şabr kıl-*** “sabretmek, katlanmak”

şabr kıl düşmen kolın bağı katıñda körgezen (65/1)

bir nice kün ***şabr kılğıl*** (80/1)

kılur şabr ol mübârek sem‘ hoş rây (212/6)

b) *şabr it-* “sabretmek, katlanmak”

bir kiçe ***şabr itse*** ni bolğay idi (95/8)

yimege ***şabr iter*** anga tigrî (166/4)

‘âdetinçe ***şabr itip*** selâmat kaldı (168/3)

allına kilse meşakqat ***şabr iter*** (168/5)

kimeçi ol kadar ***şabr itti*** (201/12)

açıksa bir nefes ***şabr itmegi*** yok (212/10)

anıñ cevrine ***şabr itmek*** hoşrağ kilür (233/9)

tag içinde bir ‘aziz ir ***şabr itip*** tuttı qarâr (246/7)

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 5/1 Winter 2010*

- dağı tākātım yok kim **şabr ite bilgeymen** (307/11)
29. a) **sefer kııl-** “sefer etmek, yolculuk etmek”
icāzetiñ bile **safar kıılmağ** tilermen (192/4)
- b) **sefer it-** “sefer etmek, yolculuk etmek”
yārānlar bilen hiçāz **safarın itip** mekkeni ziyāret kıılıp
kilgenimde (54/4)
- maşlahat ol turur kim **safar itkeymen** kim mundan artuğ
tākātım yok turmağa (198/4)
- katımızdan **safar itti** bir niçe yıldan soñra (270/9)
30. a) **şuħbet kııl-** “sohbet etmek”
dilrübāsı birle kāzi ol kiçe şem‘-i kāfūri yakıp **şuħbet kıılur**
(256/13)
- b) **şuħbet it-** “sohbet etmek”
şuħbet itme yaman kişi birlen ni kadar pāk iseñ münecces
iter (347/13)
31. a) **şulħ kııl-** “barışmak, sulh etmek”
ol kişi kim düşmenler bilen **şulħ kıılur** (325/8)
- b) **şulħ it-** “barışmak, sulh etmek”
kel ra‘iyyet birle **şulħ it** haşmdan fāriğ yūri (33/8)
düşmen bile **şulħ iterge** köñlüñ bolsa (70/2)
anga iltür kişiğe teslim kıılıp **şulħ ittim** (241/5)
ay maħbūb hıṭāy bile ħorezm **şulħ ittiler** (244/13)
32. a) **sükūt kııl-** “sükut etmek, susmak”
işıtip fasiħ nuṭqın üşenip **sükūt kıılma** (313/7)
- b) **sükūt it-** “sükut etmek, susmak”
sözni **sükūt ittiler** (54/12)
kur‘ān ve ħadis birle kimden kırtulmasangan revān **sükūt it**
(215/2)
33. a) **ta‘accüb kııl-** “hayret etmek, şaşırmaq”
kavisi ölmüş za‘ifi selāmet kıalmış **ta‘accüb kııldılar** (167/13)

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 5/1 Winter 2010*

bu sözniñ ma'nisin 'arabça şāmi-ler-ge ayttım ise **ta'acciüb kıldılar** (264/8)

b) ta'acciüb it- "hayret etmek, şaşırmaq"

sözümüz nüktesin **ta'acciüb itip** söküşürler idi lañife bile (314/7)

34. **a) taħammül kıl-** "taħammül etmek, katlanmaq"

'avāmnıñ izdiħāmına **taħammül kıla bilmesler** (42/4)

yā ciger dağına **taħammül kıl** (50/4)

taħammül kıl bizim emsālimizge (59/4)

ħaşm çün senden kavidür **kıl taħammül** cevrine (64/10)

bu kisvet içinde meskenetke **taħammül kılmasa** müdde'i durur (153/2)

cefālarğa **taħammül kıl** tileseñ (153/4)

köp türlü cevrler çikip firāvān cefālarğa **taħammül kıtur** (233/2)

kıl taħammül niçe cefā kılsa (234/1)

taħammül cevringe dāyim **kılayım** (266/7)

b) taħammül it- "taħammül etmek, katlanmaq"

taħammül ite bilmedi kattı ün bilen yığlap titremege başladı (33/13)

35. **a) tama' kıl-** "açgözlülük etmek, tamah etmek"

artuqñı **tama'** 'amelde **kılma** (51/2)

niçün qurı kāmışdan şekker **tama' kıtur sen** (334/6)

b) tama' it- "açgözlülük etmek, tamah etmek"

ħācet tileme ħasis irden buğday **tama' itme** şüre yirden (171/4)

kimeçi **tama' itip** kayıttı (199/13)

36. **a) taşavvur kıl-** "düşünmek, tasavvur etmek"

kılma taşavvur dağı ol devleti (236/9)

b) taşavvur it- "düşünmek, tasavvur etmek"

taşavvur itti kim timürden tağ bolsa yirinden koparğaymen (77/8)

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 5/1 Winter 2010*

- andan yahşıraksen kim halk *taşavvur iter* (124/11)
taşavvur iter idim päre päre ton kiyip luğma luğma tilenip
 yürür idi (286/2)
 ança perişan sözler sözlediñ kim vehm *taşavvur itkey* tiryāk
 (309/6)
taşavvur itmegey hergiz özin bir ādemi nādān (332/1)
37. a) *teferrüc kııl-* “gezinmek”
 tur *teferrüc kııl* cehānnıñ türlü türlü tañların (193/9)
 b) *teferrüc it-* “gezinmek”
 tañ bile tañ *teferrüc itkeysen* (296/1)
38. a) *temāşā kııl-* “seyretmek, gezip görmek”
 bu gülistānga *temāşā kıılğan* ir (12/7)
 koy anı yalğuzun *temāşā kııl* (103/5)
 niçük kilip olturup *temāşā kıılsa* (147/5)
 tañsuk şehrler *temāşā kıılmaq* iski irenler şuhbetine yitmek
 (193/5)
 şiraz muşallāsına *temāşā kıılmağa* çıkıp buyurdi (209/11)
 çemenge *kılmasa* yıllar *temāşā* (212/8)
 anı *kılsa kirek* yahşı *temāşā* (231/7)
 b) *temāşā it-* “seyretmek, gezip görmek”
 ger tileseñ kim garāyibler *temāşā itkesen* (193/7)
39. a) *tevbe kııl-* “tövbe etmek, af dilemek”
kıırlar tevbe ‘āsiler nedāmet yip hatā işden (98/8)
 bolup şādık bu işden *tevbe kıılğıl* (114/11)
kıılup tevbe kutulmaqqa bolur teñri ‘azābından (124/5)
tevbe kııldım kim dağı hutbe oqusam arğun oquğaymen
 (221/12)
tevbe kııldı ol oğrı ‘acizinden (260/5)
 b) *tevbe it-* “tövbe etmek, af dilemek”
 bu künden soñ bu işden *tevbe itkil* (277/1)

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
 and History of Turkish or Turkic
 Volume 5/1 Winter 2010*

40. a) *yād kıl-* “anmak, yad etmek”

ḥayr bilen *yād kıldım* (97/1)

yaramas lafz birlen *yād kılğay* (97/5)

kılıp teñri ta ‘ālā zıkrını *yād* (135/6)

düşmen nazarında *kılmağıl* kayğuñ *yād* (213/12)

ni idi evvelin *kıl* āḥir *yād* (292/2)

baylarını yaman şıfatlar bilen *yād kılursen* (316/8)

b) *yād it-* “anmak, yad etmek”

bizni hiç *yād iter misen* (113/11)

teñrini unutturmen sizni *yād itermen* (113/12)

saḥini *yād itip* dāyım ögerler (187/9)

41. a) *zārılık kıl-* “feryat etmek”

ol kıl köp *tażarru ‘ ve zārılık kılğay* (8/3)

köp *du ‘ā ve zārılık kıldı* utandım anı ‘ukūbet kılmağa (8/9)

tācir ilin kötürüp *du ‘ā ve zārılık kıla başladı* (186/4)

b) *zārılık it-* “feryat etmek”

ḥocalar köp türlü *tażarru ‘ ve zārılık ittiler* (247/10)

42. a) *zāyi ‘ kıl-* “ziyan etmek”

yaman ir birle *kılma ‘ömr zāyi ‘* (267/3)

b) *zāyi ‘ it-* “ziyan etmek”

yaman birle ‘ömürni *zāyi ‘ itme* (25/13)

munça ni ‘metni az müddet içinde *zāyi ‘ itti* (42/8)

43. a) *ziyān kıl-* “ziyan etmek, yabana gitmek”

yağmur *ziyān kılmağay idi* (93/5)

barğıl bu sevdānı başıñdan kitergil yoksa *ziyān kılursen* (189/12)

b) *ziyān it-* “ziyan etmek, yabana gitmek”

‘aqlına çün *ziyān iter* dimese (166/3)

dinine *ziyān iter* koyup kit (215/3)

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 5/1 Winter 2010*

44. a) *zulm kıl-* “zulmetmek”

zulm kılsa melik ra'yyetke (31/6)

dāyim ilge *zulm* kim *kılsa* anıñ ölmegi yahşı hayātından yırak (40/6)

zālimlerden ‘afv itmek faqirlarğa *zulm kılmak* bolur (322/8)

b) *zulm it-* “zulmetmek”

zulm itip zālim melik mülkin yıkar (328/8)

tişi itti börige kim teraḥḥum kıtur bolsa *iter* ol koylara *zulm* (337/8)

SONUÇ:

GT’de tespit etmiş olduğumuz 44 tane eş değer birleşik fiil yapısında kullanılan isim unsurlarının 38’i Arapça, 5’i Farsça, 1’i de Türkçe kelimelerden oluşmaktadır. Söz konusu 44 fiilin bugün için Türkiye Türkçesi’ndeki durumuna baktığımızda *et-* yardımcı fiiliyle kurulmuş olan birleşik fiil yapılarından pek çoğunun hala hiç değişmeden varlığını devam ettirdiğini buna karşılık *kıl-* yardımcı fiiliyle kurulmuş olan yapıların ise kullanımda olmadığını söylemek mümkündür. Her iki fiille kurulmuş olan birleşik fiillerin GT’deki durumundan böyle bir sonuca ulaşmamız mümkün görünmüyor. Bazen *kıl-* fiili ile kurulmuş bir birleşik fiilin *et-* fiiliyle kurulmuş olan eş değerine göre daha çok örneğinin olduğunu bazen de bunun tam tersi bir durumun ortaya çıktığını gördük (Mesela *temāşā kıl-* 8 yerde, *temāşā it-* 1 yerde; *sabr kıl-* 3 yerde, *sabr it-* 10 yerde).

Memluk sahasının baş eserlerinden birisi olan GT, dil özellikleri bakımından *Asıl Kıpçakça* olarak tanımlanan eserlerdendir. Karamanlıoğlu da eserde Türkmence *bul-* fiilinin yerine Kıpçakça *tap-* fiilinin kullanıldığını kaydederek eserin dilinin *Asıl Kıpçakça* olduğu yönde kanaat belirtmiştir. Ancak bu tespit aksine, yapmış olduğumuz bu çalışmayla GT’nin dilinde hiç de azımsanmayacak ölçüde Oğuz sahasına has kelimelerin varlığını ortaya koymuş olduk.

Sonuç olarak şunları söylemek mümkündür. Emir Necip, GT’nin dilindeki Oğuzca kelimelerin Kıpçakların diline Mısra gelmeden önce geçtiğini belirterek eserin dilinin Karahanî edebî ananelerinden güçlü bir şekilde etkilenmiş *Kıpçak-Oğuz* karışımı bir dil olduğunu söylemiştir. Bu noktadan hareketle Memluk sahası eserlerinin dilindeki Oğuz Türkçesi etkilerinin temelinde iki muhitin tesirinin bulunduğunu; bunlardan birinin Emir Necip’in de ifade ettiği

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 5/1 Winter 2010*

gibi ortak yazı dili döneminin olduğunu, diğerinin ise Oğuz Türkçesi'nin müstakil bir yazı dili haline geldiği Anadolu sahası olduğunu belirtmek gerek. Belki 44 tane birleşik fiil yapısında kullanılan *et-* fiilinin Kıpçakların diline daha erken bir dönemde, yani söz konusu ortak yazı dili döneminde geçtiğini düşünebiliriz ancak bu fiil yardımıyla kurulmuş olan birleşik fiil yapılarının ise, daha sonra müstakil bir yazı dili hüviyeti kazanacak olan Oğuz Türkçesi'nden Kıpçak Türkçesi'ne Anadolu muhitinden taşınan kelimeler olduğu kanaatindeyiz. Çünkü *et-* fiilinin özellikle alınma kelimelerle yapmış olduğu birleşik fiil yapılarının söz konusu dönem eserlerinde yer almadığını eserlerin dizinlerinden rahatlıkla görmekteyiz². Bu da GT'nin dilindeki *et-* yardımcı fiiliyle kurulmuş 44 eş değer birleşik fiil yapısının Kıpçakların diline ortak yazı dili sahasından değil Oğuz Türkçesi'nin yazı dili haline geldiği Anadolu muhitinden geçtiğini düşündürmektedir.

KAYNAKÇA

- ARAT, Resit Rahmeti (1992), **Atabetü'l-Hakayık**, Ankara, Türk Dil Kurumu Yayınları.
- ARAT, Resit Rahmeti (1991), **Kutadgu Bilig I** Metin, Ankara, Türk Dil Kurumu Yayınları.
- ARAT, Resit Rahmeti (1979), **Kutadgu Bilig III** İndeks, hazırlayanlar: K.Eraslan, O. F. Sertkaya, N.Yüce) İstanbul, Türk Kültürünü Arastırma Enstitüsü.
- ARAT, Resit Rahmeti (1985), **Kutadgu Bilig II** Çeviri, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.
- ATALAY, Besim (2006), **Divanü Lugat-it-Türk Dizini Endeks IV**, Ankara, Türk Dil Kurumu Yayınları.
- ATALAY, Besim (2006), **Divanü Lugat-it-Türk Tercümesi I**, Ankara, Türk Dil Kurumu Yayınları.
- ATALAY, Besim (2006), **Divanü Lugat-it-Türk Tercümesi II**, Ankara, Türk Dil Kurumu Yayınları.

² Karahanlı dönemi eserlerinden Kutadgu Bilig'de *iş it-, aş it-, hile et- ilig it-*; Atabetü'l-Hakayık'ta ise *but it-, rahmet it- arz it- şabr it- vb.*

-
- ATALAY, Besim (2006), **Divanü Lugat-it-Türk Tercümesi III**, Ankara, Türk Dil Kurumu Yayınları.
- ECKMANN, János (1964), “Memluk Kıpçakçasının Oğuzçalaşmasına Dair”, TDAY, Ankara, s. 35–41.
- GÜLSEVİN, Gürer (2003), “Oğuzca Olmayan Tarihi Metinlerde Oğuzca Unsurlar ve ‘Nehcü'l-Feradis’ Örneği”, 46th Meeting of Permanent International Altaistic Conference, 22–27 Haziran 2003 Ankara.
- GÜLSEVİN, Gürer (2007), “Kutadgu Bilig’in Dilinde Lehçelerin Özellikleri”: ‘denk çiftler’, Turkish Studies, Volume 2/2 Spring 2007, s. 276–299.
- İNAN, Abdülkadir (1953), “XIII.-XV. Yüzyıllarda Mısırdaki Oğuz-Türkmen ve Kıpçak Lehçeleri ve Halis Türkçe”, TDAY 1953, Ankara.
- KARAMANLIOĞLU, Ali Fehmi (1989), **Gülistan Tercümesi**, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- KARAMANLIOĞLU, Ali Fehmi (1994), **Kıpçak Türkçesi Grameri**, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- KUN T, Halasi (1940), “Die Mameluk-Kiptschakischen Sprachstudien und die Handschriften in Stambul” KCsA III, 1. Budapest.
- NECİPOVİÇ, Emir Necip (1975), Türkoyazıçını Pamyatnik XIV veka “Gülistan” Seyfa Sarai i yego yazık, Akademia Nauk SSSR Institut Vostokovedeniya, Akademiya Nauk Kaz SSR Institut Yazıkoznaniya, Izdatel'stvo “Nauka” Kaz SSR, Alma-Ata.
- ÖZGÜR, Can (2003), “Kıpçakça Yazılmış Eserlerde Türkmençe (Oğuzca) Unsurlar”, İÜEF Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi 2001–2003, İstanbul, s. 349–357.
- TAYMAS, A. Battal (1955), “Seyf-i Sarayinin Gülistan Tercümesini gözden geçiriş”, TDAY 1955, Ankara, s. 73–98.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 5/1 Winter 2010*